

Ευρήματα από την εκστρατεία για τον Θεσμό του Λειτουργού Ασφάλειας και τις Ετήσιες Εκθέσεις

Ημερίδα για τους Λειτουργούς Ασφάλειας (ΛΑ)
και
Πρόσωπα των Εσωτερικών Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης
(ΕΣΥΠΠ)

Παρασκευή 7.12.2018

Γιάννης Παπαγιάννης
Επιθεωρητής Εργασίας

10 Δεκεμβρίου 2018

Λειτουργός Ασφάλειας (Λ.Α.)

- ❖ Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμοι του 1996-2015.
 - Υποχρέωση κάθε εργοδότη που εργοδοτεί κατά μέσο όρο πάνω από 200 άτομα ετησίως να διορίσει Λ.Α.
 - Ο Λ.Α. πρέπει να εγκρίνεται από τον Αρχιεπιθεωρητή
 - Ο Λ.Α. πρέπει να έχει επαρκείς γνώσεις και πείρα ώστε να:
 - ελέγχει και να διαχειρίζεται κάθε ζήτημα που αφορά την ασφάλεια και υγεία στην εργασία
 - διενεργεί επιθεωρήσεις
 - ετοιμάζει εκθέσεις και υποβάλλει συστάσεις
 - εκπαιδεύει το προσωπικό σε θέματα Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας

Εγκεκριμένοι Λειτουργοί Ασφάλειας σε εργοδότες που εργοδοτούν περισσότερα από 200 πρόσωπα

□ 31.12.2016

131 Λειτουργοί Ασφάλειας σε **117** Εργοδότες

□ 31.12.2017

157 Λειτουργοί Ασφάλειας σε **140** Εργοδότες

□ 3.12.2018

168 Λειτουργοί Ασφάλειας σε **154** Εργοδότες

❖ **60** ΕΣΥΠΠ σε εργοδότες που εργοδοτούν λιγότερα από 200 πρόσωπα

Πηγές Πληροφόρησης για το έργο των Λειτουργιών Ασφάλειας

- ❑ Ετήσια Έκθεση που αποστέλλουν οι εργοδότες στο ΤΕΕ (2014 – 2018)
- ❑ Επιθεωρήσεις που διεξάγονται στο πλαίσιο της Αξιολόγησης του έργου των Λειτουργιών Ασφάλειας (2015 – 2018) από λειτουργούς των Κεντρικών Γραφείων
- ❑ Ενημέρωση από Επιθεωρητές των ΕΓΕΕς
 - Επιθεώρηση
 - Ατύχημα

□ Απασχόληση Λ.Α.

- ❖ Ένα μεγάλο ποσοστό των Λ.Α. δεν ασχολείται αποκλειστικά με τα θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία
 - Διορίστηκαν ως Λ.Α., ενώ ταυτόχρονα εκτελούν και τα καθήκοντα που είχαν πριν το διορισμό τους
 - Αρχικά, διορίστηκαν αποκλειστικά ως Λ.Α., ενώ μεταγενέστερα τους ανατέθηκαν επιπρόσθετα καθήκοντα

□ Απασχόληση Λ.Α. (συνέχεια)

❖ Επιπρόσθετα καθήκοντα / ανάθεση εργασιών

- Φυσική Ασφάλεια (security)
- Επικεφαλής Τμημάτων (Αναλαμβάνουν τον έλεγχο κατώτερου προσωπικού)
- Υπεύθυνοι Προσωπικού / Εσωτερικού Ελέγχου
- Υπεύθυνοι γκαράζ ή στόλου οχημάτων
- Αρχιμηχανικοί (Chief Engineer)
- Διατήρηση και της θέσης που είχαν πριν το διορισμό τους (για σκοπούς προαγωγής)

Διαπιστώσεις

□ Εκπαίδευση Λ.Α.

- ❖ Η έγκριση των Λ.Α. έχει ως προϋπόθεση την παρακολούθηση επιμορφωτικών προγραμμάτων σε θέματα επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας ελάχιστης συνολικής διάρκειας **130 ωρών**. Τουλάχιστον 16 ώρες στο θέμα «Εκτίμηση των Κινδύνων».

□ Εκπαίδευση Λ.Α. (συνέχεια)

- ❖ Πρέπει να υπάρχει συνεχής επιμόρφωση και παρακολούθηση των εξελίξεων στον τομέα της Ασφάλειας και Υγείας
 - Εκπαιδευτικά Σεμινάρια – Συμμετοχή σε Ημερίδες
 - Ενημέρωση για τις πρόνοιες της Νομοθεσίας
 - Παρακολούθηση των προγραμμάτων που διοργανώνει το ΤΕΕ
 - Ιστοσελίδες σχετικές με την Ασφάλεια και Υγεία

□ Εκπαίδευση Λ.Α. (συνέχεια)

❖ Κάποιοι Λειτουργοί Ασφάλειας (Λ.Α.):

- Δεν συμμετέχουν σε κανένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα καθώς θεωρούν ότι έχουν ενημερωθεί για όλα (λόγω συμμετοχής τους σε προγράμματα τα προηγούμενα έτη)
- Συμμετέχουν μόνο στις Ημερίδες του ΤΕΕ (θεωρούν ότι εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους για εκπαίδευση)
- Παρακολουθούν / συμμετέχουν μόνο σε θέματα γενικού ενδιαφέροντος (Α' Βοήθειες και Πυρόσβεση)

□ Επιθεωρήσεις από Λ.Α.

- Δεν επιθεωρούνται όλα τα υποστατικά / χώροι εργασίας του Εργοδότη (κάποιοι Λ.Α. δεν επιθεωρούν οι ίδιοι τους χώρους, αλλά οι βοηθοί τους)
- Δεν τηρείται μητρώο Επιθεωρήσεων (καταγραφή ημερομηνιών και χώρων εργασίας που επιθεωρήθηκαν)
- Δεν αποστέλλονται τα ευρήματα των επιθεωρήσεων (προς υπεύθυνους τμημάτων κ.λπ.)
- Δεν υπάρχει Σχέδιο Δράσης / παρακολούθηση για την συμμόρφωση των διαφόρων Τμημάτων σε σχέση με την επιθεώρηση
- Ο Λ.Α. πολλές φορές δεν ελέγχει την λήψη μέτρων

□ Επιτροπές Ασφάλειας (Ε.Α.)

- Δεν υπάρχουν ή δεν έχουν συσταθεί Ε.Α.
- Δεν συνεδριάζουν όπως προβλέπεται (*4 φορές το χρόνο)

(*για τα εργοτάξια η συντονιστική Ε.Α. συνεδριάζει κάθε μήνα)

- Τα μέλη της Ε.Α. δεν εκπαιδεύονται / επιμορφώνονται (υπάρχει διαθέσιμο το Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Υλικό E-GNOSIS μέσω της πλατφόρμας του ΚΕ.ΠΑ.)
- Δεν τηρούνται πρακτικά συνεδριάσεων (ή ο Λ.Α. δεν διαθέτει αντίγραφο)

- **Γραπτές Εκτιμήσεις των Κινδύνων (ΓΕΚ)**
 - Δεν υπάρχουν ή δεν έχουν ετοιμαστεί ΓΕΚ για όλους τους χώρους εργασίας / δραστηριότητες του Εργοδότη
 - Οι ΓΕΚ εκπονούνται κυρίως από εγκεκριμένους ΕΞΥΠΠ χωρίς κατά ανάγκη τη συμμετοχή του Λ.Α.
 - Δεν υπάρχει συμμετοχή / εμπλοκή των εργαζομένων στη διαδικασία για την ετοιμασία της ΓΕΚ

- **Γραπτές Εκτιμήσεις των Κινδύνων (ΓΕΚ) (συνέχεια)**
 - Οι ΓΕΚ, σε αρκετές περιπτώσεις, είναι ανεπαρκείς καθώς δεν καλύπτουν όλους τους πιθανούς κινδύνους
 - Οι ΓΕΚ δεν αναθεωρούνται στις περιπτώσεις που επιβάλλεται (αλλαγές σε θέσεις εργασίας, εξοπλισμό εργασίας κ.λπ.), ούτε καθορίζονται χρονικά πλαίσια για την ανάγκη αναθεώρησης (διαδικασία ελέγχου, αλλαγές στη Νομοθεσία, εξέλιξη της τεχνολογίας).

- **Γραπτές Εκτιμήσεις των Κινδύνων (ΓΕΚ) (συνέχεια)**
 - Οι ΓΕΚ παραμένουν στο συρτάρι ή τον υπολογιστή του Λ.Α., στην αρχική τους μορφή χωρίς οποιαδήποτε αναθεώρηση.
 - Δεν υλοποιούνται τα μέτρα που προτείνονται στη ΓΕΚ.
 - Αρκετές φορές δεν υπάρχει Σχέδιο Ενεργειών ή όπου υπάρχει δεν τηρείται στο βαθμό που πρέπει (παρακολούθηση λήψης μέτρων)
 - Οι εργαζόμενοι δεν ενημερώνονται για την ύπαρξη της ΓΕΚ ή για τους κινδύνους που τους αφορούν

□ Εκπαίδευση Εργαζομένων

- ❖ Οι εργαζόμενοι εκπαιδεύονται κυρίως σε γενικά θέματα
 - Πυρόσβεση
 - Α' Βοήθειες
 - Απινιδωτή κ.λπ.
- ❖ Δεν υπάρχει ανατροφοδότηση από τους εργαζόμενους για την παρεχόμενη εκπαίδευση
 - Κατανόηση / αντίληψη του υλικού εκπαίδευσης
 - Χρησιμότητα στην εργασία τους

□ Εκπαίδευση Εργαζομένων (Κανονισμός 12 – ΚΔΠ 173/2002)

- ❖ Δεν παρέχεται εκπαίδευση / κατάρτιση υπό μορφή οδηγιών και πληροφοριών:
 - Κατά την πρόσληψη
 - Μετά από:
 - Μετάθεση ή αλλαγή καθηκόντων
 - Εισαγωγή ή αντικατάσταση εξοπλισμού εργασίας
 - Εισαγωγή νέας τεχνολογίας
 - Εισαγωγή νέων ή αλλαγή των υφιστάμενων μεθόδων εργασίας

Διαπιστώσεις

□ Εκπαίδευση Εργαζομένων (συνέχεια)

- ❖ Το μητρώο εκπαίδευσης συνήθως τηρείται από το Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού
 - Δεν υπάρχει πάντα πρόσβαση στο Μητρώο από τον Λ.Α.
 - Δεν υπάρχει, συνήθως, Ενιαίο Μητρώο Εκπαίδευσης (τηρείται αποσπασματικά σε κάθε κατάστημα / χώρο εργασίας)
 - Δεν υπάρχει, συνήθως, προσωπικός φάκελος για κάθε εργοδοτούμενο

□ Εκκένωση Χώρων Εργασίας

- Δεν πραγματοποιούνται ασκήσεις εκκένωσης
- Δεν αναθεωρούνται τα έντυπα / καταστάσεις με τα ονόματα των υπευθύνων / ομάδων πυρασφάλειας
- Δεν ενημερώνεται / εκπαιδεύεται το προσωπικό στο βαθμό που χρειάζεται ώστε να εξοικειωθεί με τη διαδικασία εκκένωσης
- Δεν έχει καθοριστεί χώρος συγκέντρωσης σε περίπτωση εκκένωσης του χώρου εργασίας, ή ο χώρος που έχει υποδειχθεί δημιουργεί επιπρόσθετους κινδύνους

□ Διερεύνηση Ατυχημάτων

- Δεν υπάρχει ή δεν τηρείται εσωτερική διαδικασία για τη γνωστοποίηση των ατυχημάτων προς τον Λ.Α.
- Δεν εμπλέκεται ο Λ.Α. στη γνωστοποίηση προς το ΤΕΕ με αποτέλεσμα να υπάρχει:
 - Λανθασμένη συμπλήρωση πεδίων
 - Καθυστέρηση γνωστοποίησης
- Δεν διερευνώνται τα ατυχήματα από τους Λ.Α. (σχετική επιστολή από Διευθυντή ΤΕΕ, 2014), αλλά καταγράφονται απλώς τα γεγονότα
- Οι Λ.Α. δεν αποστέλλουν τις διερευνήσεις τους στο ΤΕΕ, όταν τους ζητηθεί
- Δεν υπάρχει διαδικασία ενημέρωσης του προσωπικού

□ Μητρώο Ατυχημάτων

- Συνήθως δεν τηρείται Μητρώο Ατυχημάτων και Επικίνδυνων Συμβάντων και Μητρώο Εκθέσεων βάσει των σχετικών Κανονισμών
- Δεν τηρούνται στατιστικά στοιχεία (Συχνότητα, Σοβαρότητα, κ.λπ.)

- **Αξιολόγηση Εξοπλισμών Εργασίας - ΜΑΠ**
 - Αρκετές φορές δεν καθορίζονται κριτήρια για την αξιολόγηση των Εξοπλισμών Εργασίας και των ΜΑΠ
 - Δεν υπάρχει Διαδικασία Προσφορών / Κριτήρια
 - CE Marking
 - Πρότυπα
 - Προδιαγραφές

□ Επιλογή Εργολάβων / Υπεργολάβων

- Δεν υπάρχει συμμετοχή του Λ.Α. στη Διαδικασία Προσφορών
- Δεν υπάρχουν Κριτήρια για επιλογή τους π.χ. ετοιμασία και εφαρμογή:
 - Γραπτής Εκτίμηση των Κινδύνων (ΓΕΚ)
 - Σχεδίου Ασφάλειας & Υγείας (ΣΑΥ)
 - Συστήματος Διαχείρισης των Κινδύνων
- Δεν γίνεται παρακολούθηση εφαρμογής των μέτρων από πλευράς των Εργολάβων / Υπεργολάβων από τον Λ.Α.

□ Επίβλεψη / Παρακολούθηση της Υγείας Υγείας

- ❖ Υπάρχουν εταιρείες οι οποίες συνεργάζονται με Ιατρό Εργασίας αλλά η πλειοψηφία των εταιρειών δεν προβαίνουν σε Επιτήρηση της Υγείας των εργοδοτούμενων τους, όπου αυτό προβλέπεται, βάσει των σχετικών Νόμων και Κανονισμών
 - Διαχείριση Ασφάλειας και Υγείας
 - Θόρυβος
 - Κραδασμοί
 - Χημικοί Παράγοντες
 - Βιολογικοί Παράγοντες
 - Καρκινογόνοι και Μεταλλαξιογόνοι παράγοντες
 - Αμίαντος
 - Οθόνες Οπτικής Απεικόνισης

ΘΕΜΑΤΑ ΓΙΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟ

- Παράδειγμα Αξιολόγησης των Κινδύνων
- Παράδειγμα Ιεράρχησης των μέτρων που πρέπει να ληφθούν σε περιβάλλον με θόρυβο
- Παραδείγματα Ατυχημάτων

Παράδειγμα Αξιολόγησης των Κινδύνων

□ Παράμετροι για την αξιολόγηση των κινδύνων

- Πιθανότητα του Συμβάντος
- Έκθεση των εργαζομένων (Συχνότητα)
- Σοβαρότητα των συνεπειών

ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ ↓ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ	ΠΟΛΥ ΑΠΙΘΑΝΟ	ΑΠΙΘΑΝΟ (ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΣΥΜΒΕΙ)	ΠΙΘΑΝΟ	ΠΟΛΥ ΠΙΘΑΝΟ	ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΠΙΘΑΝΟ (ΒΕΒΑΙΟ)
ΘΑΝΑΤΟΣ	5	10	15	20	25
ΣΟΒΑΡΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΣ	4	8	12	16	20
ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΣ - ΑΔΕΙΑ ΠΑΤΡΟΥ 3+ ΗΜΕΡΕΣ	3	6	9	12	15
ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΣ - ΠΑΡΟΧΗ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ	2	4	6	8	10
ΜΙΚΡΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΣ	1	2	3	4	5

Λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγηση των κινδύνων βάσει του πιο πάνω πίνακα θα πρέπει να λαμβάνονται τα αντίστοιχα μέτρα ελέγχου, κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τον πιο κάτω πίνακα:

1-4	ΧΑΜΗΛΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ	Διατηρήστε τα υφιστάμενα μέτρα ελέγχου. Δεν υπάρχει ανάγκη για οποιαδήποτε ενέργεια.
5-10	ΜΕΤΡΙΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ	Διαμορφώστε Σχέδιο Δράσης για την εφαρμογή μέτρων ελέγχου ώστε να μειωθεί η επικινδυνότητα.
12-25	ΥΨΗΛΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ	Οι εργασίες πρέπει να σταματήσουν ΑΜΕΣΑ (ή να μην αρχίσουν εφόσον βρίσκονται στα στάδια του Σχεδιασμού) μέχρι να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα ελέγχου για τη μείωση των κινδύνων.

Υψιστη
προτεραιότητα

Παράδειγμα Ιεράρχησης των μέτρων που πρέπει να ληφθούν

- ΜΕΤΡΑ σε περιβάλλον με θόρυβο που προέρχεται από μηχανήματα:
 - Τεχνικά Μέτρα
 - Εγκλεισμός Μηχανήματος
 - Χρήση Ηχοαπομονωτικών, Ηχοαπορροφητικών υλικών
 - Οργανωτικά Μέτρα
 - Τοποθέτηση μηχανημάτων σε ξεχωριστά δωμάτια
 - Παραμονή στο χώρο μόνο του προσωπικού που απασχολείται στη μηχανή. Μετακίνηση των υπόλοιπων εργαζομένων σε άλλο χώρο.
 - Μέσα Ατομικής Προστασίας
 - Παροχή και χρήση ωτοβυσμάτων, ωτοασπίδων κ.λπ.

Ατύχημα: Μηχανή παραγωγής φύλλου κρούστας

- Ελληνικής Κατασκευής (Έτος 2004)
- Εισάχθηκε ως καινούργιο μηχάνημα τον Νοέμβριο του 2004
- Έφερε τη σήμανση «CE».
- Εγχειρίδιο Χρήσης στην αγγλική γλώσσα
 - Η χοάνη τροφοδοσίας βρισκόταν σε ύψος 1.70m από το δάπεδο.

Ατύχημα κατά τη διαδικασία καθαρισμού του περιστρεφόμενου κοχλίου της χοάνης

Παθόντας: Άνδρας
Ετών: 25
Ημερ. Πρόσληψης: 5 μήνες
πριν το ατύχημα

Στην προσπάθεια του να καθαρίσει τον κοχλία ενώ η μηχανή βρισκόταν σε λειτουργία υπέστη αποκοπή τριών δαχτύλων, κάταγμα καρπού και πολλαπλά κατάγματα αντιβραχίονα.

Μηχανή παραγωγής φύλλου κρούστας - Χοάνη με περιστρεφόμενο κοχλία

❖ Συνεργασία με Κατασκευαστή

❖ Λήψη προστατευτικών μέτρων – διατάξεων

- Κινητός προφυλακτήρας με ενσωματωμένο limit-switch
- Διακόπτης επείγουσας στάσης σε προσιτή θέση
- Πινακίδα για ενδεχόμενο κίνδυνο παγίδευσης
- Εκπαίδευση προσωπικού
- Εγχειρίδια χρήσης συντήρησης
- Διαδικασίες καθαρισμού

Ατύχημα: Χημική Ουσία αποθηκεύεται σε λανθασμένη συσκευασία

- Απορρυπαντικό πλυντηρίου ήταν αρχικά σε πλαστικά δοχεία των 20 λίτρων.
 - Πρόκειται για υγρό, άχρωμο και διαυγές χημικό παρασκεύασμα το οποίο είναι διαβρωτικό
- Χρησιμοποιήθηκε τσαγέρα για την μετάγγιση του υγρού σε μικρότερη συσκευασία.

Ατύχημα: Χημική Ουσία αποθηκεύεται σε λανθασμένη συσκευασία

- Το απορρυπαντικό αποθηκεύτηκε σε μικρότερα μπουκάλια των 500ml που προηγουμένως περιείχαν νερό (τα μπουκάλια παρέμειναν στο bar)
- Ο μπάρμαν (είχε προσληφθεί λίγες μέρες πριν το ατύχημα) χρησιμοποίησε το υγρό, το οποίο βρισκόταν στο πλαστικό μπουκάλι, για να παρασκευάσει φρουτοποτό.

- ❖ Κατάποση χυμού από πορτοκάλι, από δίχρονο παιδάκι, που περιείχε υγρό απορρυπαντικό πλυντηρίου. Το παιδάκι υπέστη σοβαρά εγκαύματα στον οισοφάγο.

Ατύχημα: Χημική Ουσία αποθηκεύεται σε λανθασμένη συσκευασία

❖ Κυριότερες αιτίες του ατυχήματος

- Δεν υπήρχαν διαθέσιμα τα Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας για την υπό αναφορά ουσία
- Το προσωπικό δεν είχε εκπαιδευτεί, ούτε είχε γνώση για τον ασφαλή χειρισμό και την ορθή αποθήκευση των χημικών ουσιών
- Δεν υπήρχαν κατάλληλες σημάνσεις στα διάφορα δοχεία που αποθηκεύονταν οι χημικές ουσίες
- Ο μπάρμαν είχε προσληφθεί λίγες μέρες πριν το ατύχημα και δεν είχε εκπαιδευτεί ούτε γνώριζε τις διαδικασίες.

Επικίνδυνο συμβάν: Κατάρρευση ικριωμάτων

- Τοποθέτηση δικτύου χωρίς να γίνει μελέτη αντοχής και ευστάθειας των ικριωμάτων
- Δεν επιλέχθηκαν δίχτυα βάσει προδιαγραφών
- Αφαιρέθηκαν αγκυρώσεις οι οποίες στήριζαν τα ικριώματα στο κτήριο χωρίς να αντικατασταθούν
- Δεν υπήρχε αρμόδιο και καταρτισμένο άτομο για έλεγχο των ικριωμάτων

Ατύχημα: Πλαστικά κρουστικά καψύλλια

Τι θα μπορούσε να προκύψει κατά την καταστροφή τους;

Έκρηξη από πλαστικά κρουστικά καψύλλια

Ατύχημα κατά τη απόρριψη χαρτοκιβωτίων που περιείχαν πυροτεχνήματα (πλαστικά κρουστικά καψύλλια).
Θανάσιμος τραυματισμός εργαζόμενου, ενώ ο Διευθυντής της εταιρείας υπέστη κάταγμα στο χέρι, μώλωπες στο πρόσωπο και τραύμα στο λαιμό.

Έκρηξη από πλαστικά κρουστικά καψύλλια

- ❖ Εκτιμήσεις κινδύνου εστιάζουν την προσοχή τους μόνο για τις εργασίες που γίνονται εντός του υποστατικού και όχι για τις εργασίες που αφορούν όλο το φάσμα δραστηριοτήτων της επιχείρησης.

- Τι έπρεπε να γίνει;
 - Καταστροφή των προϊόντων μετά από γραπτή άδεια της αρμόδια αρχής (Υπηρεσία Μεταλλείων)
 - Ειδική Άδεια Μεταφοράς (ADR)
 - Ελεγχόμενη καταστροφή των προϊόντων σε κατάλληλο χώρο

Ευχαριστώ για την
προσοχή σας!

Ερωτήσεις:

INDUSTRY CALCULATIONS EXPOSURE FACTOR FINANCE
HAZARD RISK THREAT LOSS
QUANTITATIVE ASSESSMENT ANALYSIS
EVALUATION MAGNITUDE ACCEPTABLE ESTIMATE QUALITATIVE PROBABILITY METHODS

RISK